

اللَّهُ
مَنْ حَرَّمَ
حَرَّمَ

دانشگاه علوم انسانی

باسمه تعالی

تاییدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیئت داوران نسخه نهایی پایان خانم / آقای حجت اله رحیمی جق جقی تحت عنوان: تحلیل مفهوم امنیت از منظر گروه های اجتماعی در مرکز شهر (مطالعه موردی: محله نه منطقه دوازده شهر تهران) را از نظر فرم و محتوی بررسی نموده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد تأیید می کنند.

امضاء	رتبه علمی	نام و نام خانوادگی	اعضای هیات داوران
	استادیار	دکتر ابوالفضل مشکینی	۱- استاد راهنما
	استادیار	دکتر اسماعیل صالحی	۲- استاد مشاور
	استادیار	دکتر مهدی پورطاهری	۳- استاد ناظر (داخلی)
	دانشیار	دکتر اکبر پرهیزگار	۴- استاد ناظر (خارجی)
	استادیار	دکتر مهدی پورطاهری	۵- نماینده شورای تحصیلات تکمیلی

آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عنوان پایان‌نامه، رساله و طرح‌های تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (ثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین‌نامه های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

«اینجانب حجت اله رحیمی دانشجوی رشته جغرافیا و برنامه ریزی شهری ورودی سال تحصیلی ۸۹-۱۳۸۸ مقطع کارشناسی ارشد دانشکده علوم انسانی متعهد می شوم کلیه نکات مندرج در آئین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته های علمی مستخرج از پایان‌نامه / رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آئین‌نامه فوق‌الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می‌دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هر گونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب نمودم»

امضا:.....

تاریخ: ۱۳۹۰/۰۷/۳۰

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد/ رساله دکتری نگارنده در رشته جغرافیا و برنامه ریزی شهری است که در سال ۹۱-۱۳۹۰ در دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم/جناب آقای دکتر ابوالفضل مشکینی، مشاوره سرکار خانم/جناب آقای دکتر اسماعیل صالحی و مشاوره سرکار خانم/جناب آقای دکتر - از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

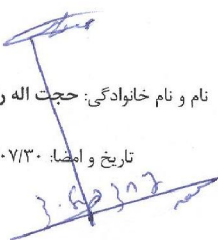
ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶: اینجانب حجت اله رحیمی دانشجوی رشته جغرافیا و برنامه ریزی شهری مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: حجت اله رحیمی

تاریخ و امضا: ۱۳۹۰/۰۷/۳۰

دانشکده علوم انسانی

گروه جغرافیا

پایان نامه کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری

عنوان پایان نامه:

تحلیل مفهوم امنیت از منظر گروه های اجتماعی در مرکز شهرها

(مطالعه موردی: محله نُه منطقه دوازده شهر تهران)

دانشجو:

حجت اله رحیمی

استاد راهنما:

دکتر ابوالفضل مشکینی

استاد مشاور:

دکتر اسماعیل صالحی

شهریور ۱۳۹۰

تقدیم بہ خانوادہ ام

بہ پاس ہمہ فداکاری، صبری، و صداقت ہائشان

پاسکزاری

موفقت انسانها تنها ناشی از اراده و توان درونی آنها نمی باشد. بی شک، اطرافیان ما نیز در موفقت های ما سهم اند. ابتدا، بر خود لازم می دانم شکر خالصانه خود را به پاس همه بزرگواریها، تشویق ها و راهنمایی ها تقدیم استاد عزیز و کراتقدرم آقای دکتر ابوالفضل مسکینی نمایم.

هم چنین، از اساتید محترم گروه جغرافیای دانشگاه تربیت مدرس آقایان دکتر سیاوش شایان، دکتر مهدی پورطاهری، دکتر اکبر پرهیزکار، دکتر عبدالرضا رکن الدین افتخاری و دکتر غلامرضا کاظمیان که از محضراتشان کسب علم و اخلاق نمودم، شکر خود را ابراز می دارم.

از آقای دکتر اسماعیل صالحی که زحمت مشاوره پایان نامه را پذیرفتند شکر می نمایم.

از پدر و مادر عزیزم به پاس همه فداکاریها و صبوریهایشان، که هرگز قابل جبران نیست، نهایت شکر را دارم. هم چنین از خواهران و برادران دوست داشتنی ام که بزمحبت و صداقت از آنها چیزی ندیدم، نهایت شکر را دارم.

از دوستانم آقای علی قمبری نسب دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، آقای علی حسینی دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، آقای دکتر سید علی علوی، آقای علی احمد آبادی دانشجوی دکتری ژئومرفولوژی، آقای خدر فرج کرده دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، آقای سلمان معروفی زاده دانشجوی کارشناسی ارشد آمار زیستی، آقای علی عرب فیروزجاه، آقای محسن حاصل طلب، آقای بای محمد غراوی دانشجویان کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری که در تدوین پایان نامه مرا تشویق و یاری نمودند، شکر می نمایم.

چکیده

هدف پژوهش حاضر، تحلیل تفاوت گروه های اجتماعی ساکن در محله نُه منطقه دوازده شهر تهران از منظر ادراک امنیت اجتماعی و تاثیر آن بر استفاده از فضاهای عمومی موجود در محله می باشد، تا از این طریق شناختی درباره برابری و یا نابرابری گروه های اجتماعی، در بهره گیری از فضاهای عمومی حاصل آید. در نهایت، پژوهش حاضر، عوامل اثرگذار بر ادراک امنیت اجتماعی را مورد سنجش قرار می دهد. داده های مورد استفاده در پژوهش، از نوع داده های اولیه می باشد و از طریق پرسش نامه جمع آوری گردید. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها، از انواع روش های آماری، به ویژه، آزمون کروسکال والیس، ضریب همبستگی پیرسون و روش تحلیل رگرسیون استفاده گردید. یافته های پژوهش نشان می دهد که امنیت اجتماعی در محله نُه، هم در شب و هم در روز، کمتر از حد مطلوب است و گروه های اجتماعی نیز از این نظر، تفاوت معناداری با هم دارند. آزمون کروسکال والیس نتایج همسانی را برای میزان استفاده از فضاهای عمومی در محله نشان داد. آزمون ضریب همبستگی پیرسون، ارتباط معناداری را میان ادراک امنیت اجتماعی و میزان استفاده از فضاهای عمومی در محله در سطح ۰.۰۰۰ و با مقدار ضریب همبستگی ۰.۱۹۶ نشان می دهد. در نتیجه، میزان بیشتر استفاده از فضاهای عمومی همراه با وضعیت بهتر افراد از نظر درک امنیت اجتماعی می باشد. استفاده از روش تحلیل رگرسیون، به منظور سنجش عوامل اثرگذار بر ادراک امنیت اجتماعی بیانگر این موضوع می باشد که از میان متغیرهای مورد مطالعه، متغیرهای بی نظمی کالبدی، حمایت اجتماعی، جنسیت، انسجام اجتماعی، حضور پلیس و شبکه اجتماعی دارای ارتباط معناداری با متغیر ادراک امنیت اجتماعی هستند و ۳۱.۷٪ متغیر ادراک امنیت اجتماعی را تبیین می نمایند. استفاده از آزمون کای اسکویر نشان داد که محله نُه، از نظر تمام متغیرهای فوق، پایین تر از حد مورد انتظار می باشد.

واژگان کلیدی: ادراک، امنیت اجتماعی، گروه های اجتماعی، محله نُه منطقه دوازده، شهر تهران

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۸	فصل اول: کلیات پژوهش
۱۹	۱-۱- مقدمه
۱۹	۱-۲- طرح مساله
۲۴	۱-۳- پرسش های پژوهش
۲۵	۱-۴- فرضیه های پژوهش
۲۵	۱-۵- اهداف پژوهش
۲۶	۱-۶- فرایند انجام پژوهش
۱۱	۱-۷- پیشینه مطالعاتی پژوهش
۱۷	۱-۸- واژه شناسی پژوهش
۱۷	۱-۸-۱- احساس
۱۷	۱-۸-۲- ادارک
۱۸	۱-۸-۳- مفهوم امنیت
۱۸	۱-۸-۴- مفهوم گروه اجتماعی
۲۱	۱-۸-۵- مفهوم مرکز شهر
۲۲	۱-۸-۶- فضای عمومی
۲۲	۱-۸-۷- حمایت اجتماعی
۲۲	۱-۸-۸- شبکه اجتماعی
۲۳	۱-۸-۸- انسجام اجتماعی
۲۳	۱-۸-۹- ساختار
۲۳	۱-۸-۱۰- مرکزیت
۲۳	۱-۸-۱۱- تجمع
۲۴	۱-۹- محدودیت های پژوهش
۲۶	۱-۱۰- جنبه جدید بودن و نوآوری پژوهش
۲۷	فصل دوم: مبانی نظری پژوهش
۲۸	۲-۱- مقدمه
۲۸	۲-۲- جایگاه مطالعات امنیت شهری در جغرافیا و برنامه ریزی شهری
۳۰	۲-۳- مرکز شهر

۳۱	۲-۳-۱-زمینه های تاریخی شکل گیری مرکز شهر .....
۳۳	۲-۳-۲-زمینه های اجتماعی- اقتصادی مرکز شهرها در عصر مدرن .....
۴۲	۲-۳-۳-آسیب شناسی مرکز شهرها از منظر مفهوم امنیت شهری .....
۵۰	۲-۴-امنیت شهری .....
۵۱	۲-۴-۱-اهمیت امنیت اجتماعی در مرکز شهرها از منظر گروه های اجتماعی .....
۵۲	۲-۴-۲-عوامل اثر گذار بر ادراک امنیت در مرکز شهرها .....
۵۲	۲-۴-۲-۱-جنسیت .....
۵۴	۲-۴-۲-۲-سین .....
۵۶	۲-۴-۲-۳-سایر عوامل شخصی و گروهی اثرگذار بر ادراک امنیت .....
۵۷	۲-۵-رویکردهای بهبود و ارتقاء امنیت در مرکز شهرها .....
۵۸	۲-۵-۱-ارتقاء امنیت اجتماعی از طریق الزامات و تنبیهات قانونی و بهبود در سیستم قضایی جرایم .....
۶۰	۲-۵-۲-ارتقاء امنیت اجتماعی از طریق توسعه اجتماعی .....
۶۲	۲-۵-۳-ارتقاء امنیت اجتماعی از طریق رویکرد وضعی .....
۶۵	۲-۵-۴-ارتقاء امنیت اجتماعی از طریق اجتماعات محلی .....
۶۷	۲-۵-۵-ارتقاء امنیت اجتماعی از طریق جلوگیری از تکرار وقوع جرم .....
۶۹	۲-۶-جمع بندی .....
۷۱	فصل سوم: روش شناسی پژوهش .....
۷۲	۳-۱-مقدمه .....
۷۲	۳-۲-روش شناسی پژوهش .....
۷۳	۳-۳-تکنیک ها و فنون پژوهش .....
۷۳	۳-۳-۱-تکنیک رتبه بندی به روش حل تشابه ایده آل .....
۷۵	۳-۳-۲-روش آنتروپی .....
۷۶	۳-۳-۳-روش های آماری مورد استفاده در پژوهش .....
۷۷	۳-۳-ویژگی های جامعه آماری .....
۷۷	۳-۳-۱-تعداد حجم نمونه .....
۸۲	۳-۴-روایی و پایایی پژوهش .....
۸۳	۳-۵-گویه های عملیاتی پژوهش .....
۹۰	۴-۱-مقدمه .....
۹۰	۴-۲-محلله نه .....
۹۰	۴-۲-۱-موقعیت محلله نه در منطقه دوازده شهر تهران .....
۹۳	۴-۲-۲-تکوین تاریخی محلله نه .....

۱۰۱	۴-۲-۳- پهنه بندی و تعیین مکان های امن محله ای در محله نُه
۱۰۳	۴-۲-۳-۱- پهنه بندی الگوی کاربری اراضی در محله نُه بر اساس مفهوم امنیت اجتماعی
۱۰۷	۴-۲-۳-۲- پهنه بندی ساختار جمعیتی بر اساس مفهوم امنیت اجتماعی در محله نُه
۱۱۲	۴-۲-۳-۳- پهنه بندی ساختار اجتماعی محله نُه بر اساس مفهوم امنیت
۱۱۵	۴-۲-۳-۴- پهنه بندی ساختار اقتصادی محله نُه بر اساس مفهوم امنیت
	۴-۲-۳-۵- پهنه بندی و تعیین مکان های امن محله ای در محله نُه بر اساس ساختار اجتماعی - اقتصادی و الگوی کاربری اراضی
۱۱۷	کاربری اراضی
۱۲۲	فصل پنجم: تجزیه و تحلیل داده ها
۱۲۳	۵-۱- مقدمه
۱۲۳	۵-۲- یافته های توصیفی پژوهش
۱۲۳	۵-۲-۱- ویژگی های کلی جامعه نمونه
۱۲۸	۵-۲-۲- ویژگی های جامعه نمونه به تفکیک گروه های اجتماعی
۱۳۱	۵-۳- یافته های تحلیلی پژوهش
۱۳۱	۵-۳-۱- درک مفهوم امنیت از منظر گروه های اجتماعی در محله نُه
۱۴۱	۵-۳-۲- گروه های اجتماعی و استفاده از فضاهای عمومی در محله نُه
۱۴۷	۵-۳-۳- گروه های اجتماعی، امنیت و استفاده از فضاهای عمومی در محله نُه
۱۵۱	۵-۳-۴- عوامل اثرگذار بر مفهوم امنیت اجتماعی در محله نُه
۱۶۴	۵-۴- جمع بندی
۱۶۸	فصل ششم: بحث و نتیجه گیری
۱۶۹	۶-۱- مقدمه
۱۶۹	۶-۲- جمع بندی و نتیجه گیری
۱۷۵	۶-۳- سیاست های ارتقاء امنیت اجتماعی در محله نُه
۱۸۱	۶-۴- پیشنهاد برای پژوهش های آینده

فهرست جداول

صفحه	عنوان
جدول ۱-۱-۱	برخی از تحقیقات صورت گرفته در خصوص ادراک امنیت در شهرها ۱۱
جدول ۳-۲-۳	زیرگروه های مورد مطالعه، درصد و حجم نمونه در محله نُه منطقه دوازده تهران ۷۹
جدول ۳-۳-۳	توزیع حجم نمونه بر اساس توزیع فضایی آن ۸۱
جدول ۴-۴-۴	الگوی فضایی بلوک ها برحسب رتبه بندی بر حسب روش TOPSIS و مفهوم امنیت اجتماعی ۱۱۴
جدول ۴-۵-۴	ویژگی های آماری بلوک ها بر اساس رتبه های حاصل از روش TOPSIS ۱۱۸
جدول ۵-۶-۵	گروه های اجتماعی ساکن در محله نُه منطقه دوازده شهر تهران بر حسب محل تولد ۱۲۹
جدول ۵-۷-۵	گروه های اجتماعی بر حسب مدت اقامت در محله نُه منطقه دوازده شهر تهران ۱۲۹
جدول ۵-۸-۵	گروه های اجتماعی بر حسب زبان در محله نُه منطقه دوازده شهر تهران ۱۳۰
جدول ۵-۹-۵	گروه های اجتماعی بر حسب میزان سواد در محله نُه منطقه دوازده شهر تهران ۱۳۰
جدول ۵-۱۰-۵	گروه های اجتماعی بر حسب وضعیت اقتصادی در محله نُه منطقه دوازده شهر تهران ... ۱۳۱
جدول ۵-۱۱-۵	پاسخ جامعه نمونه ساکن در محله نُه به سوال ”اگر هنگام شب، به تنهایی در محله رفت و آمد کنید، احساس امنیت دارید؟“ ۱۳۲
جدول ۵-۱۲-۵	پاسخ جامعه نمونه ساکن در محله نُه به سوال ”اگر هنگام روز، به تنهایی در محله رفت و آمد کنید، احساس امنیت دارید؟“ ۱۳۲
جدول ۵-۱۳-۵	آزمون کای اسکویر برای سنجش ادراک امنیت اجتماعی در محله نُه ۱۳۳
جدول ۵-۱۴-۵	پاسخ گروه ها به سوال ”اگر هنگام شب، به تنهایی در محله رفت و آمد کنید، احساس امنیت دارید؟“ ۱۳۵

- جدول ۱۵-۵- پاسخ گروه ها به سوال ”اگر هنگام روز، به تنهایی در محله رفت و آمد کنید، احساس امنیت دارید؟“..... ۱۳۶
- جدول ۱۶-۵- آزمون ارتباط میان متغیر گروه اجتماعی و متغیر ادراک امنیت در محله نه با استفاده از کای اسکویر ۱۳۷
- جدول ۱۷-۵- آزمون شدت همبستگی میان متغیر گروه اجتماعی و متغیر ادراک امنیت در محله نه ۱۳۸
- جدول ۱۸-۵- آزمون کروسکال والیس به منظور آزمون همگنی و یا ناهمگنی گروه ها از ادراک امنیت در محله نه ۱۳۸
- جدول ۱۹-۵- رتبه گروه های اجتماعی از نظر ادراک امنیت در محله نه ۱۳۹
- جدول ۲۰-۵- آزمون من ویتنی به منظور مقایسه جفتی گروه ها از نظر ادراک امنیت در محله نه ۱۴۰
- جدول ۲۱-۵- متوسط استفاده از فضاهای عمومی در محله نه ۱۴۳
- جدول ۲۲-۵- آزمون کای اسکویر برای سنجش میزان استفاده از فضاهای عمومی در محله نه ۱۴۴
- جدول ۲۳-۵- فراوانی مورد انتظار و فراوانی مشاهده شده در استفاده از فضاهای عمومی در محله نه ۱۴۵
- جدول ۲۴-۵- آزمون ارتباط میان متغیر گروه اجتماعی و متغیر استفاده از فضاهای عمومی در محله نه با استفاده از کای اسکویر ۱۴۵
- جدول ۲۵-۵- آزمون شدت همبستگی میان متغیر گروه اجتماعی و متغیر ادراک امنیت در محله نه ۱۴۶
- جدول ۲۶-۵- آزمون کروسکال والیس به منظور آزمون همگنی و یا ناهمگنی گروه ها از نظر میزان استفاده از فضاهای عمومی در محله نه ۱۴۶
- جدول ۲۷-۵- آزمون من ویتنی به منظور مقایسه جفتی گروه ها از نظر میزان استفاده از فضاهای عمومی در محله نه ۱۴۹
- جدول ۲۸-۵- آزمون همبستگی میان ادراک امنیت و میزان استفاده از فضاهای عمومی در محله نه ۱۵۰

- جدول ۲۹-۵- آزمون همبستگی میان میان متغیرهای مورد پژوهش در محله نه منطقه دوازده شهر تهران..... ۱۵۳
- جدول ۳۰-۵- تحلیل رگرسیونی متغیرهای مورد پژوهش در محله نه منطقه دوازده شهر تهران..... ۱۵۵
- جدول ۳۱-۵- تحلیل برابری و یا عدم برابری واریانس متغیرهای مورد پژوهش در محله نه منطقه دوازده شهر تهران..... ۱۵۶
- جدول ۳۲-۵- تحلیل واریانس به منظور مقایسه گروه های اجتماعی از نظر درک میزان بی نظمی کالبدی در محله نه ۱۵۷
- جدول ۳۳-۵- تحلیل واریانس به منظور مقایسه گروه های اجتماعی از نظر حمایت اجتماعی در محله نه ۱۵۹
- جدول ۳۴-۵- تحلیل واریانس به منظور مقایسه گروه های اجتماعی از نظر شبکه اجتماعی در محله نه ۱۶۰
- جدول ۳۵-۵- آزمون من ویتنی به منظور مقایسه گروه های اجتماعی از نظر رضایت مندی از حضور پلیس در محله نه ۱۶۱
- جدول ۳۶-۵- تحلیل واریانس به منظور مقایسه گروه های اجتماعی از نظر انسجام اجتماعی در محله نه ۱۶۳
- جدول ۳۷-۵- رتبه بندی گروه های اجتماعی در محله نه بر حسب متغیرهای پژوهش..... ۱۶۵
- جدول ۳۸-۵- درصد افراد موافق در هر یک از گروه های اجتماعی با استراتژی های مورد نظر ۱۷۹

فهرست نمودار

عنوان	صفحه
نمودار ۴-۱- تعداد خانه و دکان در محله های تهران عصر ناصری (۱۳۳۱.ه.ش)	۹۵
نمودار ۴-۲- تعداد جمعیت محله های شهر تهران در سال ۱۳۴۸ ه.ش	۹۷
نمودار ۴-۳- نمایش آماری الگوی کاربری اراضی بر اساس رتبه بندی به روش TOPSIS	۱۰۶
نمودار ۴-۴- هرم سنی و جنسی جمعیت محله نُه منطقه دوازده شهر تهران (۱۳۸۵)	۱۱۰
نمودار ۵-۵- سهم گروه های جنسی از جامعه نمونه در محله نُه منطقه دوازده شهر تهران	۱۲۴
نمودار ۵-۶- ویژگی جامعه نمونه بر حسب میزان تولد در محله نُه منطقه دوازده شهر تهران	۱۲۵
نمودار ۵-۷- ویژگی جامعه نمونه بر حسب میزان اقامت در محله نُه منطقه دوازده شهر تهران	۱۲۵
نمودار ۵-۸- ویژگی جامعه نمونه بر حسب زبان در محله نُه منطقه دوازده شهر تهران	۱۲۶
نمودار ۵-۹- ویژگی جامعه نمونه بر حسب میزان تحصیلات در محله نُه منطقه دوازده شهر تهران	۱۲۷
نمودار ۵-۱۰- ویژگی جامعه نمونه بر حسب وضعیت اشتغال در محله نُه منطقه دوازده شهر تهران	۱۲۷
نمودار ۵-۱۱- ویژگی جامعه نمونه بر حسب وضعیت اقتصادی در محله نُه منطقه دوازده شهر تهران	۱۲۸
نمودار ۵-۱۲- متوسط استفاده از فضاهای عمومی در محله نُه	۱۴۲
نمودار ۵-۱۳- نمایش گرافیکی ارتباط میان ادراک امنیت و میزان استفاده از فضاهای عمومی در محله نُه	۱۵۰
نمودار ۶-۱۴- فراوانی پاسخ های مصاحبه شوندگان به استراتژی مطرح در پرسش نامه به منظور ارتقاء امنیت اجتماعی در محله نُه	۱۷۸

فهرست اشکال

عنوان	صفحه
شکل ۱-۱- فرایند انجام پژوهش.....	۲۷
شکل ۲-۲- کاهش مرکزیت و افزایش تجمع در عملکردهای مراکز شهری در ایالات متحده در طی قرن ۲۰.....	۳۶
شکل ۲-۳- کاهش مرکزیت و تجمع در عملکردهای مراکز شهری کشورهای در حال توسعه.....	۳۷
شکل ۲-۴- مدل شکاف اجاره املاک در محله های بافت قدیم.....	۳۹
شکل ۲-۵- مکانیزم نقطه تخلیه.....	۴۲
شکل ۲-۶- چهارچوب نظری پژوهش.....	۷۰
شکل ۳-۷- فرایند انجام روش تحلیل چندمعیاره TOPSIS.....	۷۴
شکل ۳-۸- روش وزن دهی به شاخصها در قالب مدل آنتروپی.....	۷۵
شکل ۴-۹- شهر تهران در اوایل حکومت قاجار محدود به حصار طهماسبی بود.....	۹۶
شکل ۴-۱۰- فرایند انجام پهنه بندی و تعیین مکانهای امن محلهای در محله نُه.....	۱۰۳

فهرست نقشه ها

صفحه	عنوان
۸۰	نقشه ۱-۳- پراکندگی نمونه گروه اجتماعی در محله نُه منطقه دوازده شهر تهران.....
۹۱	نقشه ۲-۴- موقعیت جغرافیایی محله نُه در شهر تهران و الگوی کاربری اراضی در محله نُه.....
۹۳	نقشه ۳-۴- پراکندگی جمعیت در محله نُه بر اساس بلوک های آماری (۱۳۸۵).....
۱۰۷	نقشه ۴-۴- پهنه بندی الگوی کاربری اراضی محله نُه منطقه دوازده شهر تهران بر اساس مفهوم امنیت اجتماعی.....
۱۱۲	نقشه ۵-۴- پهنه بندی ساختار جمعیتی محله سه منطقه دوازده شهر تهران بر اساس مفهوم امنیت اجتماعی.....
۱۱۵	نقشه ۶-۴- پهنه بندی ساختار اجتماعی محله نُه منطقه دوازده شهر تهران بر اساس مفهوم امنیت اجتماعی.....
۱۱۷	نقشه ۷-۴- پهنه بندی ساختار اقتصادی محله نُه منطقه دوازده شهر تهران بر اساس مفهوم امنیت اجتماعی.....
۱۱۹	نقشه ۸-۴- پهنه بندی مکان ها امن محله ای بر اساس ساختار اجتماعی-اقتصادی و الگوی کاربری اراضی در محله نُه منطقه دوازده شهر تهران.....

فهرست تصاویر

صفحه	عنوان
۱۲۰	تصویر ۱-۴- بازار کیلویی درون مجموعه بازار تهران-منطقه دوازده شهر تهران.....
	تصویر ۲-۴- ورودی بازارچه پاچنار از سمت خیابان خیام-منطقه دوازده شهر تهران- این تصویر نشانگر
۱۲۱	فضای مردانه در این بخش از مجموعه بازار می باشد.....
	۳-۴- کوچه نایب السلطنه در شرق محله نُه منطقه دوازده شهر تهران نظافت نامناسب کوچه را نشان
۱۲۱	می هد.....

فصل اول:

کلیات پژوهش

۱-۱- مقدمه

فصل اول پژوهش، عناصر اصلی پژوهش شامل طرح مساله، اهداف تحقیق، سوالات تحقیق، فرضیات تحقیق، روش انجام تحقیق، حجم نمونه، پیشینه مطالعاتی، محدودیت‌های تحقیق و در نهایت واژه شناسی پژوهش را در بر می‌گیرد.

۱-۲- طرح مساله

در فرهنگ لغات آکسفورد، واژه "Safety" به معنای ایمن بودن، از خطر در امان بودن و صفت آن "Safe" به معنای بی خطر، مطمئن، قابل اطمینان و مانع وقوع خطر بیان شده است (Pocket Oxford dictionary, 1994). ما معمولاً، واژه امنیت و ناامنی را برای تعیین فاصله خودمان از عامل خطر به کار می‌بریم. این واژه به طور خاص، بر ویژگی‌های مشکل‌آفرین مکان‌ها، مردم و امور پرخطر متمرکز می‌شود (Johnson et al, 2007, 827). واژه امنیت واژه نوی نیست، اما، مطالعات درباره امنیت شهری در حال افزایش است (Acharya, www.isc.hbs.edu ;Adams,2005, 216). به‌ویژه، از دهه ۱۹۷۰، به دلیل رشد سریع و شتابان شهری در اکثر کشورهای جهان و افزایش بیرویه ناهنجاری‌های اجتماعی (پوراحمد و دیگران، ۱۳۸۲، ۸۳)، مطالعات در خصوص امنیت در فضاهای شهری اهمیت یافته است. بر اساس نظر